

กฎกระทรวง

ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

พ.ศ. ๒๕๖๗

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗ (๑) (๓) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ และมาตรา ๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“ก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า ก๊าซปิโตรเลียมที่ประกอบด้วยมีเทนเป็นส่วนใหญ่

“ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ” หมายความว่า ระบบที่เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายก๊าซธรรมชาติผ่านท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกหรือท่อส่งก๊าซธรรมชาติในทะเลจากต้นทางไปยังปลายทาง ซึ่งประกอบด้วย สถานี ท่อ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการขนส่งก๊าซธรรมชาติ

“ท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบก” หมายความว่า ท่อ ส่วนประกอบของท่อ และอุปกรณ์ ซึ่งไม่ว่าจะวางอยู่บนพื้นดิน ใต้ดิน หรือในน้ำ หรือวางอยู่บนสิ่งปลูกสร้างใด แต่ไม่รวมท่อส่งก๊าซธรรมชาติในทะเล

“ท่อส่งก๊าซธรรมชาติในทะเล” หมายความว่า ท่อ ส่วนประกอบของท่อ และอุปกรณ์ ซึ่งมีต้นทางไปยังปลายทาง ดังต่อไปนี้ และให้หมายความรวมถึงท่อส่งก๊าซธรรมชาติภายในแท่นประกอบการและระหว่างแท่นประกอบการด้วย

(๑) จุดรับก๊าซธรรมชาติจากแท่นประกอบการผลิตก๊าซธรรมชาติถึงแท่นประกอบการขนส่งก๊าซธรรมชาติแห่งอื่น

(๒) จุดส่งก๊าซธรรมชาติจากแท่นประกอบการขนส่งก๊าซธรรมชาติหรือแท่นประกอบการผลิตก๊าซธรรมชาติ ถึงแนวเขตที่ดินสถานีแรกบนฝั่ง

(๓) จุดรับก๊าซธรรมชาติจากสถานีเก็บรักษาและแปรสภาพก๊าซธรรมชาติจากของเหลวเป็นก๊าซแบบลอยน้ำ หรือเรือผลิตปิโตรเลียม หรือเรือขนส่งปิโตรเลียม ถึงแนวเขตที่ดินสถานีแรกบนฝั่ง หรือแนวเขตสถานีใช้ก๊าซธรรมชาติ หรือแนวเขตคลังก๊าซธรรมชาติ

“แท่นประกอบการ” หมายความว่า แท่นประกอบการผลิตก๊าซธรรมชาติ และแท่นประกอบการขนส่งก๊าซธรรมชาติ

“แท่นประกอบการผลิตก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า แท่นที่ใช้ประกอบการผลิตก๊าซธรรมชาติในทะเลของผู้ได้รับสัมปทาน ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือผู้รับสัญญาจ้างบริการ ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม กฎหมายว่าด้วยองค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย หรือกฎหมายว่าด้วยองค์กรร่วมอื่นที่มีลักษณะเดียวกันเฉพาะในพื้นที่พัฒนาร่วม หรือพื้นที่ที่มีความหมายเดียวกัน แต่ไม่รวมถึงเรือผลิตปิโตรเลียม

“แท่นประกอบการขนส่งก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า แท่นที่ใช้ประกอบการขนส่งก๊าซธรรมชาติจากในทะเล

“สถานี” หมายความว่า สิ่งปลูกสร้างสำหรับระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ รวมถึงอุปกรณ์สำหรับสูบ เพิ่มความดัน ลดความดัน ตรวจวัดปริมาณ รับหรือส่งก๊าซธรรมชาติและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

“มาตรฐาน ASME B31.3” หมายความว่า มาตรฐานที่ประกาศโดยสมาคมวิศวกรเครื่องกลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ลำดับที่ ASME B31.3 เรื่อง Process Piping

“มาตรฐาน ASME B31.8” หมายความว่า มาตรฐานที่ประกาศโดยสมาคมวิศวกรเครื่องกลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ลำดับที่ ASME B31.8 เรื่อง Gas Transmission and Distribution Piping Systems

“มาตรฐาน EN 12007” หมายความว่า มาตรฐานของประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป ลำดับที่ EN 12007 เรื่อง Gas supply systems - Pipelines for maximum operating pressure up to and including 16 bar

“มาตรฐาน NFPA” หมายความว่า มาตรฐานสมาคมป้องกันอัคคีภัยแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา

“มาตรฐาน IEC” หมายความว่า มาตรฐานที่ประกาศโดยคณะกรรมการระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐานสาขาอิเล็กทรอนิกส์

“ใบอนุญาต” หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบกิจการระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

“ผู้ประกอบการควบคุม” หมายความว่า ผู้ประกอบการระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อซึ่งเป็นกิจการที่ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนการประกอบกิจการ

“ผู้ทดสอบและตรวจสอบ” หมายความว่า ผู้ทดสอบและตรวจสอบซึ่งมีคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทดสอบและตรวจสอบที่ออกตามมาตรา ๗

ข้อ ๔ กฎกระทรวงนี้ไม่ใช่บังคับแก่ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อในสถานที่ดังต่อไปนี้

(๑) สถานที่ใช้ก๊าซธรรมชาติ สถานีบริการก๊าซธรรมชาติ คลังก๊าซธรรมชาติและสถานที่เก็บรักษาก๊าซธรรมชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง

(๒) กิจการปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม เฉพาะในส่วนที่กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติมีหน้าที่และอำนาจควบคุมหรือกำกับดูแล

(๓) พื้นที่พัฒนาร่วม หรือพื้นที่ที่มีความหมายเดียวกัน ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การร่วมไทย - มาเลเซีย หรือกฎหมายว่าด้วยองค์การร่วมอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน

(๔) โรงแยกก๊าซธรรมชาติ

(๕) โรงผลิตก๊าซธรรมชาติเหลว

(๖) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อจะต้องได้รับความเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือได้รับความเห็นชอบรายงานด้านสิ่งแวดล้อมจากกรมธุรกิจพลังงาน ก่อนเริ่มดำเนินการก่อสร้างระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๖ ผู้ประกอบกิจการควบคุมหรือเจ้าของโครงการระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อต้องจัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพและผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ โดยจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน แก้ไข ลด ติดตาม และตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมหรือรายงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบตามข้อ ๕ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๗ ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องจัดเก็บเอกสารและข้อมูลของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่ออย่างเป็นระบบ และพร้อมให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบได้ตลอดอายุการใช้งานของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

เอกสารและข้อมูลของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่ออย่างน้อยต้องมีเอกสารและข้อมูลดังต่อไปนี้

(๑) คู่มือการออกแบบ ก่อสร้าง ปฏิบัติการ และบำรุงรักษาของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

(๒) แบบที่ใช้ในการก่อสร้างระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ พร้อมรายละเอียดต่าง ๆ

(๓) รายงานผลการทดสอบและตรวจสอบต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้

(๔) รายงานการตรวจสอบการใช้งานและการบำรุงรักษา

(๕) รายงานการตรวจประเมินด้านการจัดการความปลอดภัย

(๖) รายงานการเกิดอุบัติเหตุทั้งหมดที่เกี่ยวกับระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

(๗) รายงานการฝึกซ้อมแผนฉุกเฉินและแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

(๘) แผนผังแสดงตำแหน่งที่ตั้งและจำนวนอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

การจัดเก็บเอกสารและข้อมูลตามวรรคหนึ่งจะจัดเก็บในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทนการใช้เอกสารก็ได้

ข้อ ๘ การดำเนินการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อในระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อต้องดำเนินการโดยผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีคุณสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติและการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดเวลาที่มีการขนส่งก๊าซธรรมชาติ

ข้อ ๙ การใช้งานระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติต้องไม่เกินความดันใช้งานสูงสุดที่ยอมรับได้ (Maximum Allowable Operating Pressure, MAOP) ตามที่ผู้ประกอบการควบคุมได้รับอนุญาต ในกรณีที่จะมีการใช้งานเกินความดันใช้งานสูงสุดที่ยอมรับได้ดังกล่าว ผู้ประกอบการควบคุมต้องแจ้ง อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานเพื่อขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงก่อนเริ่มการใช้งาน

หมวด ๒

ลักษณะของแผนผัง แบบก่อสร้าง และท่อ

ข้อ ๑๐ ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อต้องมีแผนผัง แบบ และรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) แผนผังโดยสังเขปแสดงตำแหน่งที่ตั้งของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

(๒) แผนผังบริเวณแสดงแนวท่อของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

(๓) แผนภาพแสดงกระบวนการไหล

(๔) แบบแสดงรายละเอียดท่อและอุปกรณ์

(๕) แบบก่อสร้างระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

(๖) แบบแสดงรายละเอียดการวางท่อในบริเวณที่แนวท่อตัดผ่านถนน ทางรถไฟ หรือทางน้ำ

(๗) แบบแสดงการเชื่อมต่อของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อกับระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่ออื่น หรือสถานประกอบการควบคุมอื่น

(๘) แบบป้ายเตือนแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกซึ่งใช้เป็นเครื่องหมายในการแสดงเขตระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

(๙) รายการคำนวณความมั่นคงแข็งแรงและความปลอดภัยของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ แผนผังและแบบก่อสร้างตามวรรคหนึ่งต้องมีมาตราส่วนที่แสดงรายละเอียดต่าง ๆ ให้สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจน สำหรับแผนผังตาม (๑) และ (๒) อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานจะแจ้งให้ส่งเป็นข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการเชื่อมโยงพิกัดภูมิศาสตร์กับแผนที่หรือตำแหน่งที่ตั้งด้วยก็ได้ ทั้งนี้ รายละเอียดให้เป็นไปตามที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๑ แบบก่อสร้างตามข้อ ๑๐ (๕) ให้แสดงแนวท่อและความลึก ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) แนวท่อและระดับของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

(๒) ตำแหน่งที่ตั้งของแนวท่อทุกระยะการเปลี่ยนแปลงแนวท่อ พร้อมรายละเอียดโดยรอบแนวท่อ

(๓) รูปตัดแนววางท่อตามยาวตลอดแนวท่อและความกว้างของแนวท่อ หากเป็นท่อที่อยู่ใต้พื้นดินต้องระบุความลึกของแนววางท่อ

(๔) ขนาดท่อ ความยาวท่อ ความหนาของผนังท่อ และวัสดุที่ใช้ทำท่อ

(๕) ตำแหน่งที่ตั้งของลิ้นปิดเปิดควบคุมการไหลของก๊าซธรรมชาติที่ตั้งของเครื่องหมายแสดงในเขตระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ และอุปกรณ์ส่วนควบของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

ข้อ ๑๒ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติต้องเป็นชนิดที่ใช้กับก๊าซธรรมชาติและไม่ทำปฏิกิริยากับก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสม ปลอดภัย และมีความมั่นคงแข็งแรง ตามมาตรฐานที่ระบุในข้อ ๑๓

ท่อส่งก๊าซธรรมชาติต้องสามารถตรวจสอบแนวท่อด้วยวิธีการตรวจหาทางโลหะได้ ในกรณีที่ไม่สามารถตรวจสอบแนวท่อด้วยวิธีการดังกล่าว ให้ผู้ประกอบการควบคุมดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพิ่มเติมตามที่ได้รับแจ้งจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน เพื่อให้สามารถตรวจสอบแนวท่อด้วยวิธีการตรวจหาทางโลหะได้

หมวด ๓

การออกแบบ การก่อสร้าง การติดตั้ง และการทดสอบและตรวจสอบ

ข้อ ๑๓ การออกแบบ การก่อสร้าง และการติดตั้ง รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน ASME B31.3 หรือมาตรฐาน ASME B31.8 หรือมาตรฐาน EN 12007 หรือมาตรฐานอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๔ การออกแบบ การก่อสร้าง และการติดตั้งแทนประกอบการขนส่งก๊าซธรรมชาติ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน API-RP-2A-WSD (American Petroleum Institute Recommended Practice 2A-WSD Planning, Designing, and Constructing Fixed Offshore Platforms - Working Stress Design) หรือ AISC (American Institute of Steel Construction) หรือ AWS D 1.1 (American Welding Society Structural Welding Code - Steel) หรือมาตรฐานอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๕ การออกแบบระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อให้ดำเนินการโดยวิศวกรซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร

การก่อสร้างและการติดตั้งระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อต้องได้รับการรับรองจากผู้ทดสอบและตรวจสอบ

การออกแบบ การก่อสร้าง และการติดตั้งแทนประกอบกรชนส่งก๊าซธรรมชาติต้องได้รับการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญในการรับรองด้านความปลอดภัยของแทนประกอบกรชนส่งก๊าซธรรมชาติ

ข้อ ๑๖ การทดสอบและตรวจสอบระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อต้องดำเนินการโดยผู้ทดสอบและตรวจสอบ

ข้อ ๑๗ ในการทดสอบและตรวจสอบ รวมทั้งการบำรุงรักษาระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ ให้ผู้ประกอบการควบคุมดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งรายงานการทดสอบและตรวจสอบก่อนการใช้งานระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อให้กรมธุรกิจพลังงานพิจารณาประกอบการขอรับใบอนุญาตตามเวลาที่กำหนดในประกาศที่ออกตามข้อ ๑๘

(๒) ส่งรายงานการทดสอบและตรวจสอบระหว่างการใช้งานระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อตามทีระบุในแผนการบำรุงรักษาระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

แผนการบำรุงรักษาตาม (๒) ให้ผู้ประกอบการควบคุมจัดทำและส่งให้อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานพิจารณาพร้อมกับการยื่นขอรับใบอนุญาตหรือตามเวลาที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานกำหนด และเมื่ออธิบดีกรมธุรกิจพลังงานเห็นชอบแผนดังกล่าวแล้ว ให้ผู้ประกอบการควบคุมดำเนินการตามแผนต่อไป ในกรณีที่จะแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนนั้น ให้ผู้ประกอบการควบคุมแจ้งกรมธุรกิจพลังงานพิจารณา พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็น

ข้อ ๑๘ รายละเอียดทางเทคนิค หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานในการทดสอบและตรวจสอบ และการบำรุงรักษาระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๑๙ สถานีต้องมีมาตรการความปลอดภัย ดังต่อไปนี้

(๑) มีรั้วเหล็กโปร่งหรือกำแพงอย่างอื่นเพื่อแสดงแนวเขตโดยรอบสถานี และมีความสูงไม่น้อยกว่า ๑.๘๐ เมตร

(๒) บริเวณที่ตั้งสถานีด้านที่ยานพาหนะเข้าถึงสถานีได้ต้องจัดให้มีเสากันภัยทุกระยะ ๑.๕๐ เมตร หรือราวเหล็กหรือกำแพงที่มีความมั่นคงแข็งแรงป้องกันตลอดแนวสถานีด้านนั้น โดยมีระยะห่างจากรั้วเหล็กโปร่งหรือกำแพงตาม (๑) ไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร เสากันภัยหรือราวเหล็กหรือกำแพงดังกล่าวต้องออกแบบและก่อสร้างให้มีความมั่นคงแข็งแรงตามหลักวิศวกรรม

สถานีบนแทนประกอบกรให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๒๐ ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อที่มีตำแหน่งที่มีโอกาสรั่วไหลของก๊าซธรรมชาติ ต้องมีมาตรการความปลอดภัย ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งที่มีโอกาสรั่วไหลของก๊าซธรรมชาติต้องตั้งอยู่ห่างจากผนังถังเก็บน้ำมัน หรือ ถังเก็บและจ่ายก๊าซปิโตรเลียมเหลวตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข เกี่ยวกับการแจ้ง การอนุญาต และอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง หรือสถานที่เก็บวัตถุที่ติดไฟหรือระเบิดได้ทุกชนิดที่อยู่เหนือพื้นดิน หรือแหล่งที่อาจก่อให้เกิดประกายไฟ ได้ง่ายไม่น้อยกว่า ๗.๕๐ เมตร

(๒) กรณีตำแหน่งที่มีโอกาสรั่วไหลของก๊าซธรรมชาติอยู่ภายในสถานี ต้องห่างจากแนวเขต ที่ดินของสถานีไม่น้อยกว่า ๗.๕๐ เมตร

(๓) กรณีตำแหน่งที่มีโอกาสรั่วไหลของก๊าซธรรมชาติอยู่นอกสถานี ต้องจัดให้มีป้ายคำเตือน “บริเวณอันตรายอาจมีการรั่วไหลของก๊าซธรรมชาติ”

(๔) จัดให้มีระบบแจ้งเตือนเมื่อเกิดการรั่วไหลของก๊าซธรรมชาติ

ข้อ ๒๑ กลยุทธ์การรั่วไหลแบบระบายต้องติดตั้งให้ระบายไปยังบริเวณที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่ท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกเป็นท่อฝังดินโดยวิธีการขุดเปิด ต้องมีการฝังเทป เตือนสีเหลืองไว้เหนือแนวท่อที่ระดับความลึกอย่างน้อย ๐.๓๐ เมตร โดยมีข้อความเตือนเป็นตัวอักษร สีดำตลอดแนวท่อ ถ้ามีแผ่นคอนกรีตป้องกันท่อให้ฝังเทปเตือนสีเหลืองแผ่นคอนกรีต

ข้อความเตือนตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องระบุถึงชื่อผู้ประกอบการควบคุมและหมายเลข โทรศัพท์ติดต่อกรณีฉุกเฉิน และผู้ประกอบการควบคุมต้องจัดให้มีระบบการรับแจ้งเหตุและผู้รับผิดชอบ เพื่อรับแจ้งเหตุและประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง

หมวด ๔

การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ข้อ ๒๓ บริเวณอันตรายของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ ระบบไฟฟ้า การต่อลงดิน เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า และบริภัณฑ์ไฟฟ้า รวมทั้งระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า ให้เป็นไปตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) การออกแบบ ติดตั้ง และตรวจสอบระบบไฟฟ้า การต่อลงดิน ภายในบริเวณอันตราย และระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า ให้เป็นไปตามมาตรฐานการออกแบบและติดตั้งสำหรับประเทศไทย ของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มาตรฐาน IEC มาตรฐาน NFPA หรือ มาตรฐาน API (American Petroleum Institute) หรือมาตรฐานอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา

(๒) การตรวจสอบการติดตั้งระบบไฟฟ้า การต่อลงดิน และระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า ต้องดำเนินการโดยผู้ทดสอบและตรวจสอบ

(๓) เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้า และบริภัณฑ์ไฟฟ้า ต้องได้รับการรับรองการประกันคุณภาพการผลิต ได้รับการรับรองความปลอดภัยให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม หรือเป็นไปตามมาตรฐานที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนด

ข้อ ๒๔ สถานี ท่อที่ติดตั้งเหนือพื้นดิน และแท่นประกอบภาชนะส่งก๊าซธรรมชาติ อย่างน้อย ต้องจัดให้มีระบบต่อลงดินและระบบป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า

ข้อ ๒๕ สถานีและแท่นประกอบภาชนะส่งก๊าซธรรมชาติต้องจัดให้มีป้ายห้ามและคำเตือนเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสีและเครื่องหมายเพื่อความปลอดภัยและต้องติดตั้งไว้ในที่เห็นได้ง่าย โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) ห้ามสูบบุหรี่
- (๒) ห้ามจุดไฟและก่อประกายไฟ
- (๓) ห้ามใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่

ข้อ ๒๖ สถานีต้องติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้งขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๖.๘ กิโลกรัม ที่ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือมาตรฐานอื่นที่กรมธุรกิจพลังงานเห็นชอบอย่างน้อยสองเครื่องไว้ ณ บริเวณที่มองเห็นและสามารถนำออกมาใช้ได้โดยง่าย

ในกรณีที่สถานีมีเครื่องสูบอัดก๊าซ ให้ติดตั้งเครื่องดับเพลิงตามวรรคหนึ่งเพิ่มอย่างน้อยสองเครื่องต่อเครื่องสูบอัดก๊าซหนึ่งเครื่อง

ในกรณีที่สถานีใช้เครื่องดับเพลิงชนิดอื่น เครื่องดับเพลิงนั้นจะต้องได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือมาตรฐานอื่น โดยต้องมีความสามารถในการดับเพลิงไม่ต่ำกว่า 40-B:C และมีขนาดบรรจุอย่างน้อย ๖.๘ กิโลกรัม และได้รับความเห็นชอบจากกรมธุรกิจพลังงาน

แท่นประกอบภาชนะส่งก๊าซธรรมชาติต้องมีการออกแบบและติดตั้งระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย รวมถึงระบบตรวจจับความร้อน ไฟ ควันและก๊าซตามมาตรฐาน NFPA และต้องมีการติดตั้งเครื่องดับเพลิงแบบมือถือโดยจัดวางให้กระจายไปตามจุดต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงเครื่องดับเพลิงได้โดยสะดวก และต้องสามารถเข้าถึงได้จากจุดต่าง ๆ ภายในระยะทางไม่เกิน ๑๕.๐๐ เมตร ในบริเวณแท่นประกอบภาชนะส่งก๊าซธรรมชาติ โดยต้องมีความสามารถในการดับเพลิงไม่ต่ำกว่า 40-B:C และมีขนาดบรรจุอย่างน้อย ๖.๘ กิโลกรัม ที่ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือมาตรฐานสากล

ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องจัดให้มีการตรวจสอบเครื่องดับเพลิงอย่างน้อยหกเดือนต่อครั้ง

ข้อ ๒๗ ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องจัดให้มีการเตรียมการในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนฉุกเฉินและแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย

(๒) จัดทำป้ายขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อประสบเหตุฉุกเฉินสำหรับบุคคลทั่วไปในพื้นที่เขตระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ

การฝึกซ้อมแผนตาม (๑) ให้ดำเนินการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งพร้อมทั้งจัดทำและจัดเก็บรายงานการฝึกซ้อมเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของกรมธุรกิจพลังงาน

การเตรียมพร้อมรับเหตุฉุกเฉินตามวรรคหนึ่ง ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องจัดให้มีการประสานงานร่วมกับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่แนวท่อ เพื่อการระงับในแต่ละพื้นที่ได้ทันท่วงที

ข้อ ๒๘ การจัดทำแผนฉุกเฉินตามข้อ ๒๗ (๑) ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งที่ตั้งของแนวท่อหรือสถานีหรือแท่นประกอบการ

(๒) แผนรับเหตุฉุกเฉินระยะเกิดเหตุ

(๓) แผนรับเหตุฉุกเฉินระยะหลังเกิดเหตุ

(๔) บทบาทหน้าที่ของบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการควบคุมเหตุฉุกเฉิน

(๕) ช่องทางการสื่อสารและข้อมูลการติดต่อประสานงานในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

ข้อ ๒๙ ห้ามทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดเปลวไฟหรือประกายไฟภายในเขตระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อและสถานี เว้นแต่เป็นกรณีการปฏิบัติงานที่มีการควบคุมโดยผู้ประกอบกิจการควบคุม

ข้อ ๓๐ ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุทำให้ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อชำรุด หรือเสียหายจนเกิดการรั่วไหลของก๊าซธรรมชาติ หรือเกิดเหตุเพลิงไหม้ ผู้ประกอบกิจการควบคุมต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนด

หมวด ๕

การพักหรือหยุดใช้งานชั่วคราว และการยกเลิกใช้งานเป็นการถาวร

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการควบคุมมีความประสงค์จะทำการพักหรือหยุดใช้งานระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อชั่วคราวทั้งหมดหรือบางส่วน หรือนำส่วนที่พักหรือหยุดใช้งานทั้งหมดหรือบางส่วนดังกล่าวกลับมาใช้ใหม่ ให้ผู้ประกอบกิจการควบคุมแจ้งต่อกรมธุรกิจพลังงานเพื่อพิจารณา

โดยระบุเหตุผลความจำเป็น พร้อมทั้งจัดให้มีมาตรการตรวจสอบและบำรุงรักษาหรือดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐาน ASME B31.8 หรือมาตรฐานอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ผู้ประกอบการควบคุมมีความประสงค์จะยกเลิกใช้งานเป็นการถาวรทั้งหมดหรือบางส่วน ให้แจ้งรายละเอียดแผนการดำเนินการ และแผนปฏิบัติการคืนสภาพต่ออธิบดีกรมธุรกิจพลังงานเพื่อพิจารณาเห็นชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ประกอบการควบคุมมีหน้าที่ดำเนินการตามแผนที่ได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จตามที่กำหนด ไม่ว่าใบอนุญาตจะสิ้นสุดอายุลงก่อนหรือไม่ก็ตาม และเมื่อดำเนินการเสร็จตามแผนดังกล่าวแล้ว ให้ถือว่าการประกอบกิจการระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อสิ้นสุดลงในส่วนที่มีการแจ้งยกเลิกใช้งานตามวรรคหนึ่ง

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๓ ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อที่ได้รับใบอนุญาตและยังประกอบกิจการอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ เว้นแต่

(๑) ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๖ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๓ (๒) ข้อ ๒๔ ข้อ ๒๙ ข้อ ๓๐ ข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎกระทรวงนี้ นับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

(๒) ข้อ ๑๗ ข้อ ๑๘ ข้อ ๒๐ (๓) และ (๔) ข้อ ๒๕ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ และข้อ ๒๘ ต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎกระทรวงนี้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ

(๓) กรณีที่ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อไม่มีรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามข้อ ๕ ให้ผู้ประกอบการควบคุมในระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อดังกล่าวจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการในข้อ ๖ โดยเทียบเคียงมาตรการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติที่มีขนาดและลักษณะใกล้เคียงกันตามที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อความมั่นคงปลอดภัย และความเชื่อถือได้ของระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อ อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขการดำเนินการหรือมาตรการทดแทนเพิ่มเติมสำหรับระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ได้ ไม่ว่าจะประกาศเป็นการทั่วไป หรือกำหนดเป็นเงื่อนไขเพิ่มเติมในใบอนุญาตเฉพาะกรณี

ข้อ ๓๔ ระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อที่ผู้ประกอบกิจการควบคุมได้รับความเห็นชอบแบบแปลน แผนผัง และแบบก่อสร้าง ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิงแล้ว ก่อนวันที่กฎกระทรวงนี้ใช้บังคับ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามหมวด ๒ ลักษณะของแผนผังแบบก่อสร้าง และท่อตามกฎกระทรวงนี้ และตามข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๒๓ (๑) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการออกแบบ

ข้อ ๓๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีผู้ทดสอบและตรวจสอบตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทดสอบและตรวจสอบที่ออกตามมาตรา ๗ การทดสอบ การตรวจสอบ หรือการรับรองตามข้อ ๑๕ วรรคสอง ข้อ ๑๖ และข้อ ๒๓ (๒) ให้ผู้ประกอบกิจการควบคุมจัดหาวิศวกรซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกร เป็นผู้ดำเนินการแทน และแจ้งให้กรมธุรกิจพลังงานทราบเพื่อประโยชน์ในการเข้าตรวจสอบ เว้นแต่เป็นการทดสอบและตรวจสอบแบบไม่ทำลาย หรือการตรวจสอบการป้องกันการกัดกร่อน ให้ดำเนินการโดยผู้ชำนาญการที่ได้ใบรับรองตามมาตรฐานที่ข้อ ๑๓ กำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

พระพันธุ์ สาสีรัฐวิภาค

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบกิจการระบบการขนส่งก๊าซธรรมชาติทางท่อให้เหมาะสมแก่กาลปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้